

Volume 4 brief 6

Brief 12 uit Meditaties op de Ziel

God schiep de mens niet voor het kleine, maar voor het grote

Marsilio Ficino aan Giovanni Cavalcanti, zijn bijzondere vriend: gegroet!

Beoefenaars van de logica zeggen dat het de aard van een tegenspraak is dat iemand die zich achter het ene gezichtspunt schaart, zich niet tegelijkertijd kan scharen achter het tegengestelde¹. Toch zijn dit najaar mijn gedachten zo verdeeld dat ik niet wil spreken, maar ook niet wil zwijgen; ik kan noch handelen, noch mij weerhouden van handelen. Misschien komt dit omdat ik in zeker opzicht twee ben, hoewel ik één schijn te zijn. Maar laat mij twee zijn, zoals Plato in Phaedrus² ons wenst te hebben, of zelfs drie, zoals hij in de Timaeus³ betoogt, zolang datgene in mij wat mij tot eerlijk werk beweegt altijd datgene overwint wat mij terugtrekt naar traagheid en apathie. Kijk, wat mij stimuleert tot handelen en spreken is nu dominant, en dus handel ik en spreek ik zo goed ik kan. Hoe dan ook, wij staan nu echter voor een ander probleem. Want ik zou op mijn manier grappig willen zijn en op zijn minst iets leuks willen schrijven aan mijn Cavalcanti. Hoofdzakelijk met dit voornemen nam ik de pen ter hand, desondanks schrijf ik nogal serieus. Terwijl ik tracht lyrisch of komisch te zijn, breng ik een klaagdicht of treurspel voort.

Zou je me willen horen zeggen, mijn vriend, dat in deze tijden Saturnus alleen mij verkozen heeft om al zijn aanzienlijke krachten op uit te testen? Nee, ik zie in dat je dat niet zou willen⁴, mijn Giovanni, en ik ook niet. Wat zullen we dan zeggen, mijn vriend? Laten wij zeggen dat God wenst dat Zijn priesters voornamelijk ernstige mensen zijn en dat hij eerder een serieuze dan een humoristische houding tot heilige zaken verlangt. Dit was misschien wat Pythagoras bedoelde toen hij zijn discipelen de symbolische opdracht gaf om tijdens een offer niet hun nagels te knippen⁵.

Niet voor het kleine, maar voor het grote, schiep God de mens, die, bekend met het grote, geen bevrediging kan vinden in het kleine. Het was dan ook alleen voor het grenzeloze dat Hij mensen schiep, de enige wezens op aarde die hun onbegrensde natuur opnieuw ontdekten en die niet ten volle tevreden zijn met iets wat beperkt is, hoe groot dat ook mag zijn⁶.